



### Tit ringja — vit skriva

Er nakað á vási? — Ivamál?  
Ein spurningur, ella tíðindi, so ring til okkara.  
Vit eru til reiðar!



tíðindablaðið  
**sosialurin**



### Lýsingar:

Lýsingarmaður okkara er ráðgevari hjá fyrirkomandi einstaklingum í lýsingaspurningum. Hetta verður gjørt uttan meir kostnað fyri lýsaran.



foto: halmur

Standmyndirnar undir Glaðsheggi:

# Búnaðarfrøðingur við listagávum

Kanska hava tvey fólk einaferð gingið framvið á Glaðsheggi, har sum standmyndirnar nú hava fingið pláss.

Tað er Eyvind Dals-

gaard, sáli, sum hevur gjørt hesi listaverk, sum hann stoypti í gipsi í síni tíð. Nú eru standmyndirnar stoyptar í bronsu, sum Jens Peter Kellerman

í Danmark hevur staðið fyri.

Mentamálanevnd býráðsins samtykti í fjór at friðka um økið undir Eyvind Dalsgaard, listamaður, kemur inn í myndina.

Hvør var Eyvind Dalsgaard, vilja helst mong ungfolk spyrja?

— Jú, tað er hann, sum t.d. hevur skapað búmerkið »stýrimaðurin«, sum Sjóvinnubankin nýtir. Umframt hetta hevur Eyvind Dalsgaard eisini gjørt standmyndirnar undir Glaðsheggi: »Kona við dillu« og »Maður við torvleyp«. Standmyndirnar av Sverra Patursson og Hans Andrias Djurhuus hava flest øll sæð.

Eyvind Dalsgaard var ættaður úr Skálavík, har



*Eyvind Dalsgaard, búnaðarfrøðingur og listamaður. Hóast hann hevði stóran áhuga fyri búnaðarfrøði, so var hugurin til listaarbeiðið enn storri. Bert vóru umstodurnar ikki til hetta arbeiðið burturav. Hann doyði bert 47 ára gamal í 1952*

hann varð borin í heim í 1905. Hann fekk útbúgving innan landbúnað — arbeiði á Royndarstøð í Tylstrup í Jútlandi og fekk seinni prógv á Landbohøjskolen í Keypmannahavn.

Heimafturkomin fór hann á Búnaðarfelagið at arbeiða, har hann var skrivari í mong ár, til heilsan fór at bila.

Eyvind Dalsgaard doyði í 1952, eftir at hann í mong ár hevði verið sjúkur. Hann hevði sclerosu og sat í koyristóli seinastu árin, hann livdi.

Longu sum smádrongur visti Eyvind Dalsgaard, at hann hevði listagávur. Undir fyrra heimsbardaga plagdi hann at gera myndir burtur úr voxu, sum rak upp á land í Skálavík.

Hóast hann var kendur sum búnaðarfrøðingur, hevði hann evnini til eisini at gera skapandi arbeiði



*Børnini á Landavegnum vóru fegin um kavamannin, sum Eyvind Dalsgaard gjordi teimum á vetri 1944 úti á Svínaryggi*



uttanfyri arbeiðstíð.

Eyvind giftist við Sigríð, nú Olsen, sum er ættað úr Sandvík, í 1943. Tey hittust í heiminum hjá foreldrunum hjá Eyvindi, á Mølini í Skálavík, har Sigríð tænti. Tá plagdi Eyvind at koma at ferðast. Hann var 38 ár og hon 21 ár, tá tey giftust og tey fingi trý børn.

Sigríð Olsen sigur í prát við Sosialin, at Eyvind á Búnaðarfelagnum hevði eitt høli, har hann hevði møguleika at arbeiða við myndum sínum aftaná arbeiðstíð. Tey búðu á Landavegnum í húsnum hjá Óla Mortensen. Eyvind teknaði og evnaði til standmyndirnar í voxu. Tá hetta arbeiðið var gjørt, stoypti hann gipsformar, har myndirnar síðan vóru gjørdar í. Hesum arbeiði fekk hann innivist fyri á verkstaðnum hjá Óla Mortensen.

— Tað var kravmikið arbeiði, sum tók nógvu tíð. Eyvind hevði bert gips at arbeiða við, og tað var drúgt og ógvuliga torført at arbeiða við, tí tað brotnaði so illa.

Hóast áðurnevndu

standmyndir eru tær, sum fólk flest hava sæð, so skapti Eyvind Dalsgaard eisini aðrar lutir, eitt nú til sølu í handlunum. Hann evnaði ein ljósastaka, húðuskógvar, mannin við torvleypinum og neytakonuna við dyllu til, sum vóru margfaldaðir.

Sigríð minnst, at neytakonan kostaði 50 krónur og maðurin við torvleypinum 100 krónur. Hvi prismundur var, veit Sigríð ikki frá at siga. Hann gjørdi eisini gipsmynd av Havnar kirkju, men var tað bert gjørt í einum eintaki.

Eyvind Dalsgaard arbeiðið altíð við livandi fyrmyndum. Soleiðis var Anna Debes fyrmynd, tá neytakonan við dyllu varð til. Hin standmyndin, sum nú stendur undir Glaðsheggi var Tróndur í Kirkjugarði í Skálavík fyrmynd. Viðvíkjandi stýrimanninum minnst Sigríð Olsen, at Meinhard Lamhauge var fyrmynd, men at Eyvind síðan gjørdi andlitið úr síni egnu spegilsmynd.

Á vetri 1944 var ógvuliga nógvur kavi, og hetta fekk eisini hugflogið fram

í listamanninum. Kavin var tá so góður at evna til og Eyvind Dalsgaard gjørdi tá saman við børnunum ein kavamann, sum nógv havnarfólk enn minnst. Børnini hildu tað vera ógvuliga spennandi, men tá kavin tinaði og maðurin somuleiðis, komu børnini grátandi inn at siga frá.

Í 1945 fór Eyvind Dalsgaard til Danmarkar at fáa sær heilsabót. Hann var tá merktur av sjúkuni sclerosu. Hann fekk skurðviðgerð og kom heimaftur, men heilsan var ikki góð. Síðan fór hann aftur til Danmarkar í 1946, og tá hann kom aftur, fór hann ikki til arbeiðis aftur. Hann fekk arbeiði frá Búnaðarfelagnum heim til hús, so hann korti kundi fáa nakað frá hondini.

SEinastu árin sat hann í koyristóli og var so brekaður, at hann fekk ikki arbeið við listaverkum. Hann doyði í 1952, bert 47 ára gamal. Eyvind Dalsgaard var búnaðarfrøðingur og hetta starv hevði hann burturav. Á hugan til búnaðarfrøði var eisini stórv, og hann skrivaði eina lærubók til ein komandi búnaðarskúla eins og hann hevur fingið innivist í Varðanum við skrivning síni.

Dagny Joensen